

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

આર/એસસીઆર.એ/૮૭૯૦/૨૦૧૬ માં તારીખ ૧૦/૦૭/૨૦૧૯ ના ચુકાદામાં

સુધારો

આર/એસસીઆર.એ/૮૭૯૦/૨૦૧૬ હુકમ

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપિલકેશન નં. ૮૭૯૦/૨૦૧૬

[આર/એસસીઆર.એ/૮૭૯૦/૨૦૧૬ માં તારીખ ૧૦/૦૭/૨૦૧૯ ના હુકમની

સ્પીકિંગ ટુ મિનિટ્સ માટેની નોટ પર]

=====

મહેશ ફકીરચંદ મહેતા અને અન્ય ૮

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય ૧

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧,૨,૩,૪,૫,૬,૭,૮,૯ તરફથી વિરલ કે શાહ (૫૨૧૦)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨ તરફથી બિમલ વી ચૌધરી (૯૧૮૮)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨ તરફથી શ્રી દેવાંગ લાઠીગરા (૨૪૮૭)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફથી સરકારી વકીલ (૨)

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા

તારીખ : ૨૬/૦૭/૨૦૧૯

મૌખિક હુકમ

૧. અરજદારો તરફેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એ બાબત દર્શાવવામાં આવી છે કે જેમના વિરુદ્ધ વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. નોંધવામાં આવી છે તેવા કુલ ૧૦ વ્યક્તિઓ છે અને તારીખ ૧૦.૦૭.૨૦૧૯ ના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા, પિટિશન

અરજદાર નં. ૧ થી ૯ પૂરતી મંજૂર કરવામાં આવી છે અને, તેથી, તારીખ ૧૦.૦૭.૨૦૧૯ ના ચુકાદામાં આવી સ્પષ્ટતા જરૂરી છે.

૨. તદનુસાર, પેરાગ્રાફ નં. ૨૧ ના અંતે નીચે મુજબનું વાક્ય વાંચવામાં આવે :

“તેના અનુસંધાને, વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. અને ત્યારપછીની કાર્યવાહી

અરજદારો એટલે કે મૂળ આરોપી નં. ૧ થી ૯ પૂરતી રદ કરવામાં આવે છે.”

૩. બાકીનો ચુકાદો યથાવત રહે છે. નોટનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૪. તે મુજબ નવી રિટ જારી કરવામાં આવે.

સહી/-

[એ.એસ. સુપેહિયા, ન્યાયમૂર્તિ]

ગુજરાત હાઇકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપિલિકેશન નં. ૮૭૯૦/૨૦૧૬

વિથ

ક્રિમિનલ મિસ. અપિલિકેશન (સ્ટે રદ કરવા માટે) નં. ૧/૨૦૧૯

ઇન આર/સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપિલિકેશન નં. ૮૭૯૦/૨૦૧૬

વિથ

ક્રિમિનલ મિસ. અપિલિકેશન (વહેલી સુનાવણીની તારીખ નક્કી કરવા માટે) નં.

૨/૨૦૧૯

ઇન આર/સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપિલિકેશન નં. ૮૭૯૦/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા

સહી/-

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	ના
૨	રીપોર્ટ્સને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા

૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

મહેશ ફકીરચંદ મહેતા અને અન્ય ૮

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય ૧

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧,૨,૩,૪,૫,૬,૭,૮,૯ તરફથી વિરલ કે શાહ (૫૨૧૦)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨ તરફથી બિમલ વી ચૌધરી (૯૧૮૮)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨ તરફથી શ્રી દેવાંગ લાઠીગરા (૨૪૮૭)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફથી શ્રી હાર્દિક સોની, એપીપી

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા

તારીખ : ૧૦/૦૭/૨૦૧૯

મૌખિક ચુકાદો

૧. ગાંધીનગર જિલ્લાના ઇન્ફો-સિટી પોલીસ સ્ટેશન ખાતે ભારતીય દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦ (ટૂંકમાં 'આઈપીસી') ની કલમો ૪૦૬, ૪૨૦, ૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧ અને ૧૨૦-બી હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે નોંધાયેલ સી.આર. નં. આઈ-૨૯/૨૦૧૭ વાળી એફ.આઈ.આર. ને રદ કરવાની દાદ માંગતી હાલની અપિલકેશન દાખલ કરવામાં આવી છે.

૨. હાલના કેસની ટૂંકી હકીકતો એવી છે કે સામાવાળા નં. ૨ એ ગાંધીનગર તાલુકા અને જિલ્લાના નાભોઈ ગામના સર્વે નં. ૮૫ થી ૯૧ વાળી જમીનના સંબંધમાં અરજદારો વિરુદ્ધ એક એફ.આઈ.આર. દાખલ કરી છે.

૩. અરજદારો તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે રજૂઆત કરી છે કે એફ.આઈ.આર. માં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે પ્રશ્નવાળી જમીન એસ.એસ. કન્સ્ટ્રક્શન નામની ભાગીદારી પેઢીની માલિકીની હતી, જેમાં વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ, કાંતાબેન પરશોત્તમભાઈ પટેલ, અંબાલાલ પરશોત્તમભાઈ પટેલ અને ગોવર્ધન પરશોત્તમભાઈ પટેલ ભાગીદારો હતા અને તેઓએ વર્ષ ૧૯૯૬ માં જૈન વાટિકા નામે એક સ્કીમ જાહેર કરી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે એવો આક્ષેપ છે કે તેઓએ સામાવાળા નં. ૨ ને સદર સ્કીમમાં સભ્ય બનવા અને પ્લોટ બુક કરાવવા લલચાવ્યા હતા અને સામાવાળા નં. ૨ ને એવી જાણ

કરવામાં આવી હતી કે અન્ય સભ્યો પણ છે જેમણે સદર સ્કીમમાં પ્લોટ બુક કરાવ્યા છે, અને બાનાખતનો દસ્તાવેજ તૈયાર કરી સામાવાળા નં. ૨ ને આપવામાં આવ્યો હતો. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે એવો આક્ષેપ છે કે વર્ષ ૨૦૦૬ માં મહેશભાઈ ફકીરચંદ મહેતા અને તેમના કુટુંબના સભ્યો એટલે કે હાલના અરજદારોએ મૂળ માલિક પાસેથી સદર જમીન ખરીદી હતી અને સદર સ્કીમમાં ૧૪૫ સભ્યો હતા જેમને પ્લોટો.

૪. અરજદારો તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે રજૂઆત કરી છે કે વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. માં પ્લોટ ધારકો વતી એવા આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા છે કે કોઈ વેચાણ અવેજ ચૂકવ્યા વિના જ તેનું વેચાણ કરી દેવામાં આવ્યું છે. તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે એ એક નિર્વિવાદ હકીકત છે કે જૈન વાટિકા સ્કીમના કોઈ પણ સભ્ય દ્વારા હાલના અરજદારોને કોઈ રકમ ચૂકવવામાં આવી નથી અને અરજદારો દ્વારા જૈન વાટિકાના કોઈ પણ સભ્યને કોઈ વચન આપવામાં આવ્યું નથી. તેથી, ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત કે છેતરપિંડીનો કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી અને તેથી, વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. રદ થવાપાત્ર છે.

૪.૧. અરજદારો તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અગાઉ સામાવાળા નં. ૨ એ ગાંધીનગર એલસીબી પોલીસ સ્ટેશન સમક્ષ એ જ ગુનાનો આક્ષેપ કરતી આવી જ ફરિયાદ દાખલ કરી હતી અને તપાસ બાદ અડાલજ પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરે તારીખ ૧૬.૦૮.૨૦૧૧ ના રોજ એવું જણાવીને કલોઝર રિપોર્ટ રજૂ કર્યો હતો કે તે દીવાની તકરાર જેવું જણાય છે.

વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ત્યારપછી સદર સ્કીમના અન્ય એક સભ્ય એટલે કે શ્રી કિશોર બાબુભાઈ વસોયાએ સમાન હકીકતો અને સમાન આક્ષેપો સાથે જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ, ગાંધીનગરની કોર્ટ સમક્ષ ફરિયાદ દાખલ કરી હતી, જે ક્રિમિનલ કેસ નં. ૫૭/૨૦૦૮ તરીકે નોંધાઈ હતી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તમામ પાસાંઓ પર વિચારણા કર્યા પછી, તારીખ ૨૨.૦૫.૨૦૦૮ ના હુકમથી તેને બરતરફ કરવામાં આવી હતી. આમ, **શિવશંકર સિંહ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય, ૨૦૧૨ (૧) એસસીસી ૧૩૦** માં રીપોર્ટ થયેલ સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર આધાર રાખીને, વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સમાન હકીકત અને સમાન ગુના માટે બીજી એફ.આઈ.આર. ટકી શકે નહીં. તેમણે ક્રિમિનલ મિસ. અપ્લિકેશન નં. ૧૯૧૨૦/૨૦૧૫ માં આ કોર્ટની સમક્ષ બેંચના તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૧૬ ના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો છે.

૫. અરજદારો તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે રજૂઆત કરી છે કે સમગ્ર એફ.આઈ.આર. વાંચતાં, કોઈપણ દસ્તાવેજો બનાવટી હોવાનો કોઈ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો નથી અને એફ.આઈ.આર. માં એવો આક્ષેપ નથી કે કોઈપણ દસ્તાવેજમાં સહી ખોટી કે બનાવટી છે અને તેથી, બનાવટી દસ્તાવેજનો ગુનો સાબિત થતો નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારો તાલુકો અને જિલ્લો ગાંધીનગરના નાભોઈ ગામના સર્વે નં. ૮૫+૮૬/૧/૮૬/૨૪૮૭ અને ૩૫૦૧૯ ચોરસ મીટરનું એકત્રિત સર્વે નં. ૮૫, ૨૦૫૬૧ ચોરસ મીટરનું સર્વે નં.

૮૮, સર્વે નં. ૮૮+૯૦-૯૧, ૨૩૮૧૩ ચોરસ મીટરનું એકત્રિત સર્વે નં. ૮૯ ધરાવતી મિલકતના માલિકો અને કબજેદારો છે. તેમણે વધુમાં દલીલ કરી છે કે સામાવાળા નં. ૨-સંજય જીવનલાલ પટેલે જૈન વાટિકાની સ્કીમમાં સભ્યપદના અધિકારોનો દાવો કરીને અરજદારો વિરુદ્ધ ફરિયાદ આપી હતી અને સદર ફરિયાદ ગાંધીનગર ખાતે સ્પેશિયલ ઇન્વેસ્ટિગેશન ટીમ (એસઆઈટી) મારફતે આપવામાં આવી હતી અને સદર ફરિયાદની તપાસ ગાંધીનગર એલસીબીને મોકલવામાં આવી હતી અને યોગ્ય તપાસ બાદ કલોઝર રિપોર્ટ ફાઇલ કરવામાં આવ્યો હતો અને અરજદારો વિરુદ્ધ કોઈ એફ.આઈ.આર. નોંધવામાં આવી ન હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ઉપર જણાવ્યા મુજબ, જૈન વાટિકાના કિશોર બાબુભાઈ વસોયા નામના અન્ય એક સભ્યએ પણ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ, ગાંધીનગરની કોર્ટ સમક્ષ ક્રિમિનલ કેસ નં. ૫૭/૨૦૦૮ દાખલ કર્યો હતો અને ઇન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ એનઈપીસી ઇન્ડિયા લિમિટેડ, એ.આઈ.આર. ૨૦૦૬ એસસી ૨૭૮૦ માં રીપોર્ટ થયેલ સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર વિચારણા કર્યા પછી, સદર ફરિયાદ બરતરફ કરવામાં આવી હતી.

૫.૧. અરજદારો તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ઉપરોક્ત હકીકતોને ધ્યાને લેતાં સામાવાળા નં. ૨ બીજી ફરિયાદ આપી શકે નહીં અને અરજદારો વિરુદ્ધ એફ.આઈ.આર. નોંધી શકાય નહીં. તેમ છતાં, સામાવાળા નં. ૨ ની બીજી ફરિયાદના આધારે, અરજદારોને તેમના નિવેદનો આપવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, જે તે મુજબ નોંધવામાં આવ્યા હતા. તેમણે રજૂઆત

કરી છે કે અરજદારોએ તમામ હકીકતો વર્ણવી હતી અને તેથી, સંબંધિત પીએસઆઈ, એલસીબી, ગાંધીનગર દ્વારા કલેક્ટર રિપોર્ટ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. તેમણે એ પણ રજૂઆત કરી છે કે અરજદારોને જારી કરાયેલ નોટિસના અનુસંધાને, અરજદારોએ તારીખ ૧૨.૧૨.૨૦૧૫ ના રોજ કલેક્ટર, ગાંધીનગરને પણ રજૂઆતો કરી હતી અને સામાવાળા નં. ૨ ની ફરિયાદના સંબંધમાં કલેક્ટર કચેરી દ્વારા એલસીબી પોલીસ સ્ટેશનને આપવામાં આવેલી સૂચનાઓ વિશે વિગતો આપવા વિનંતી કરી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે કલેક્ટર કચેરી, ગાંધીનગર દ્વારા તારીખ ૧૮.૧૨.૨૦૧૫ ના રોજ અરજદારોને પ્રત્યુત્તર આપવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સ્પષ્ટપણે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે તેમણે જૈન વાટિકાની સ્કીમ સંબંધિત સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદના સંબંધમાં તપાસ કરવા માટે ડીએસપી કચેરી, ગાંધીનગરને કોઈ સૂચના આપી નથી. તેમણે વધુમાં ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે હાલનો કેસ સામાવાળા નં. ૨ જેવા અપ્રમાણિક મુકદ્દમાબાજ દ્વારા કાયદાની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગનું ઉત્તમ ઉદાહરણ સિવાય બીજું કંઈ નથી અને પ્લોટના કથિત બુકિંગના ૨૦ વર્ષના સમયગાળા પછી, વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. દાખલ કરવામાં આવી છે.

૬. છેલ્લે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. માં દર્શાવેલ દસ્તાવેજો સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૩૨૩/૨૦૦૮ ની ચકાસણીનો વિષય હતા જેમાં વિદ્વાન બીજા એડિશનલ

સિનિયર સિવિલ જજ, ગાંધીનગર દ્વારા તારીખ ૧૫.૦૫.૨૦૦૮ નો વચગાળાનો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્રશ્નવાળી મિલકતનો કબજો હાલના અરજદારો પાસે છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તારીખ ૧૫.૦૫.૨૦૦૮ ના વચગાળાના હુકમને સામાવાળા-પ્રથમ બાતમીદાર અને અન્ય સમાન સ્થિતિ ધરાવતા પ્લોટ ધારકો દ્વારા અપીલ ફોર્મ ઓર્ડર નં. ૧૮૦/૨૦૦૮ માં વધુ પડકારવામાં આવ્યો હતો અને તારીખ ૧૬.૦૮.૨૦૧૦ ના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા, આ કોર્ટે અપીલ ફોર્મ ઓર્ડર બરતરફ કરી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે પ્લોટ ધારકો પૈકીના કેટલાકે સ્પેશિયલ લીવ ટુ અપીલ નં. ૩૨૨૧૮/૨૦૧૦ દાખલ કરીને સુપ્રીમ કોર્ટનો આશરો લીધો હતો અને તારીખ ૧૬.૧૧.૨૦૧૦ ના હુકમ દ્વારા, સુપ્રીમ કોર્ટે પણ એસએલપી બરતરફ કરી હતી.

૬.૧. અરજદારો તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સામાવાળા નં. ૨ અને અન્ય પ્લોટ ધારકો દ્વારા વાદગ્રસ્ત હુકમોનું ઉદ્ધંધન કરવામાં આવ્યું હોવાથી, અરજદારોએ દાવો વાળી જમીન પર કમ્પાઉન્ડ વોલના બાંધકામ/સમારકામ માટે પોલીસ રક્ષણ મેળવવા સ્પેશિયલ સિવિલ અપ્લિકેશન નં. ૩૮૫૦/૨૦૧૮ દાખલ કરી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તારીખ ૨૦.૦૪.૨૦૧૮ ના હુકમ દ્વારા, પિટિશન પણ મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૩૨૩/૨૦૦૮ માં આંક ૧૫૨ હેઠળની અરજી નામંજૂર કરતો ટ્રાયલ કોર્ટે પસાર કરેલ વાદગ્રસ્ત હુકમ જેના દ્વારા અરજદારોની વિનંતી ફગાવી દેવામાં આવી હતી તે રદ કરવામાં આવ્યો હતો. તેમણે હાલના પ્લોટ

ધારકો વિરુદ્ધ આ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકન તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે તારીખ ૨૦.૦૪.૨૦૧૮ ના હુકમથી નારાજ થઈને, આરોપી નં. ૧૦ શ્રી વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલે સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી અને તારીખ ૩૦.૦૭.૨૦૧૮ ના હુકમ દ્વારા તે બરતરફ કરવામાં આવી હતી અને ત્યારપછી, તેમણે સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૨૮/૨૦૧૮ માં તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૧૮ ના રોજ પક્ષકાર તરીકે જોડાવાની દાદ માંગતી અરજી દાખલ કરી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે તેમની તરફેણમાં હુકમો હોવા છતાં, હાલના અરજદારોની ધરપકડ કરાવવા માટે એક શ્રી વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલની ઉશ્કેરણીથી પ્લોટ ધારકો દ્વારા વિવિંધ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે. આમ, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. રદબાતલ અને રદ કરવામાં આવે તેવી મહેરબાની કરશો.

૭. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે મોહમ્મદ ઈબ્રાહીમ અને અન્ય વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૨૦૧૦ એસસી (સપ્લી) ૩૪૭ માં રીપોર્ટ થયેલ અને આનંદ કુમાર મોહતા અને અન્ય વિરુદ્ધ રાજ્ય (દિલ્લી એનસીટી સરકાર) ગૃહ વિભાગ અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૨૦૧૮ એસસી ૨૧૦ માં રીપોર્ટ થયેલ સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો છે અને તેમણે પ્રકાશ રામચંદ્ર બારોટ અને અન્ય વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય, ૨૦૧૧ (૩) જી.એલ.એચ. ૨૧૧ માં રીપોર્ટ થયેલ અને અરવિંદભાઈ

મગનલાલ માસ્ટર અને અન્ય વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય, ૨૦૧૫ (૧)
જી.એલ.એચ. ૧૪૯ માં રીપોર્ટ થયેલ આ કોર્ટના ચુકાદાઓ પર પણ આધાર રાખ્યો છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયો મુજબ, હાલના કેસમાં ફરિયાદીઓ વિરુદ્ધ અરજદારો દ્વારા કોઈપણ દસ્તાવેજોમાં બનાવટ અથવા ખોટા દસ્તાવેજો બનાવવાનો કોઈ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો નથી અને તેથી, વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. રદબાતલ અને રદ થવાપાત્ર છે.

૮. તેનાથી વિરુદ્ધ, ફરિયાદી તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ.એમ. પારેખે રજૂઆત કરી છે કે વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. રદબાતલ અને રદ કરવામાં ન આવે. તેમણે પિટિશનમાં દર્શાવેલા વિવિધ દસ્તાવેજો તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે હાલના અરજદારોએ હાલના પ્રથમ બાતમીદાર અને પ્લોટ ધારકોને છેતરવામાં વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ (એ-૧૦) સાથે મેળાપીપણું કર્યું છે. તેમણે એ પણ રજૂઆત કરી છે કે એનએ પરવાનગી માટે વેચાણ દસ્તાવેજ પછી જ અરજી કરવામાં આવી હતી. તેમણે હાલના અરજદારો તેમજ વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ વચ્ચે થયેલા બાનાખત, વેચાણ દસ્તાવેજ અને સમજૂતી કરાર (એમઓયુ) તરફ પણ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે પ્લોટની રકમ ચૂકવવાની અથવા વૈકલ્પિક પ્લોટ ફાળવવાની જવાબદારી હાલના અરજદારોની હતી, પરંતુ સામાવાળા નં. ૨ અને પ્લોટ ધારકોને તે આપવામાં ન આવતાં, તેઓ વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. દાખલ કરવા મજબૂર બન્યા હતા. સામાવાળા નં. ૨ તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ.એમ. પારેખ દ્વારા

રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તારીખ ૨૧.૦૮.૨૦૦૬ ના રોજનો પાના નં. ૧૪૬ પરનો દસ્તાવેજ દર્શાવે છે કે એનએ પરવાનગી મેળવવા માટે સંબંધિત પ્લોટોના વેચાણ દસ્તાવેજ પછી વિકાસ પરવાનગી આપવામાં આવી નથી અને તેથી, તે દર્શાવે છે કે પ્લોટ ધારકોને પ્લોટનો દાવો કરવાથી અને સંબંધિત નાણાં મેળવવાથી વંચિત રાખવાનો અરજદારોનો બદલ્લો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ.એમ. પારેખ દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વાસ્તવમાં હાલના અરજદારો તેમજ વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ (એ-૧૦), જેમના સાથે તેઓએ બાનાખત તેમજ એમઓયુ કર્યા છે, તેમના દ્વારા એવું ખોટું અને અસત્ય નિવેદન કરવામાં આવ્યું છે કે કોઈ દાવો પેનિંગ નથી અને પ્લોટ બાબતે તેમની કોઈ જવાબદારી નથી. આમ, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. આ તબક્કે રદબાતલ અને રદ કરવામાં ન આવે. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે સૌ. સરસ્વતીબાઈ વિરુદ્ધ લલિતાબાઈ અને અન્ય, ૨૦૧૯ (૧) સ્કેલ ૫૮૩ માં રીપોર્ટ થયેલ, દિનેશભાઈ ચંદુભાઈ પટેલ અને અન્ય વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય, ૨૦૧૮ સીઆરઆઈ. એલ.જે. ૩૬૦૮ માં રીપોર્ટ થયેલ, સોનુ ગુપ્તા વિરુદ્ધ ટીપક ગુપ્તા અને અન્ય, (૨૦૧૫) ૩ એસસીસી ૪૨૪ માં રીપોર્ટ થયેલ અને ઇન્ડિયન ઓઈલ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ એનઈપીસી ઇન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્ય, (૨૦૦૬) ૬ એસસીસી ૭૩૬ માં રીપોર્ટ થયેલ સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો છે.

૯. તપાસ કરનાર અધિકારીની સૂચના મુજબ વિદ્વાન એપીપી શ્રી હાર્દિક સોનીએ રજૂઆત કરી છે કે તપાસ પૂર્ણ થઈ ગઈ છે અને સંપૂર્ણ તપાસ કર્યા પછી, એવું

બહાર આવ્યું નથી કે અરજદારોએ કોઈ પણ રકમ સ્વીકારી હોય. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તારીખ ૧૬.૧૧.૨૦૦૫ નો એમઓયુ દર્શાવે છે કે ખાસ કરીને કલમ-૩ દર્શાવે છે કે એ સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું કે અરજદારોએ પ્લોટ પેટે રકમ ચૂકવવાની હતી અને તેના વિકલ્પમાં પ્લોટ ફાળવવાના હતા. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે તારીખ ૩૦.૧૦.૨૦૦૬ નો કરાર, ખાસ કરીને કલમ-૫, જેમાં વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ (એ-૧૦) અને અરજદારો વચ્ચે આવો જ કરાર કરવામાં આવ્યો છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે તારીખ ૩૦.૧૦.૨૦૦૬ નો વેચાણ દસ્તાવેજ એમઓયુ પહેલાંનો છે જેમાં હાલના અરજદારો તેમજ વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ વચ્ચે માલિકી અને ૭૦ થી ૩૦% ના પ્રમાણમાં પ્લોટ ફાળવવા બાબતે સંમતિ થઈ હતી.

૧૦. વિદ્વાન એપીપી શ્રી હાર્દિક સોનીએ રજૂઆત કરી છે કે ત્રીજો એમઓયુ તારીખ ૨૧.૦૪.૨૦૦૭ ના રોજ અરજદાર નં. ૧ અને વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ વચ્ચે કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં કલમ નં. ૪ અને ૫ દર્શાવે છે કે બાકી નીકળતી રકમ અરજદાર નં. ૧ દ્વારા પ્લોટ ધારકોને ચૂકવવાની હતી. આમ, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે જોકે અરજદારો પૈકી કોઈએ પ્લોટ ધારકો પાસેથી નાણાં લીધા હોય તેવું બહાર આવ્યું નથી, તેમ છતાં એમઓયુ તેમજ ડેવલપમેન્ટ એગ્રીમેન્ટ અને બાનાખતમાં એવી સંમતિ થઈ હતી કે હાલના અરજદારો સ્પેચિઅલ પ્લોટની રકમ પરત કરશે અથવા વૈકલ્પિક રીતે સંમતિ મુજબની રકમના બદલામાં તેમને પ્લોટ ફાળવશે.

૧૧. વિદ્વાન એપીપી દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત રજૂઆતોના પ્રત્યુત્તરમાં, અરજદાર તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે રજૂઆત કરી છે કે ઉપરોક્ત દસ્તાવેજો સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૩૨૩/૨૦૦૮ ની ચકાસણીનો વિષય છે જે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પેનિંગ છે અને તે પહેલાં, ટ્રાયલ કોર્ટે સમગ્ર દસ્તાવેજોની ચકાસણી કર્યા પછી વચગાળાનો મનાઈદુકમ આપ્યો હતો અને તેને ફરિયાદી અને પ્લોટ ધારકો દ્વારા અપીલ ફોમ ઓર્ડર નં. ૧૮૦/૨૦૦૮ માં પડકારવામાં આવ્યો હતો અને આ કોર્ટે પણ તમામ એમઓયુ તેમજ બાનાખત જેમ કે હાલના અરજદારો અને વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ વચ્ચે થયેલ બાનાખત, એસ.એસ. કન્સ્ટ્રક્શન અને અરજદારો વચ્ચે થયેલ એમઓયુ, પ્લોટ ધારકો અને હાલના અરજદાર વચ્ચે થયેલ એમઓયુની પણ સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૩૨૩/૨૦૦૮ માં ચકાસણી કરવામાં આવી હતી અને ત્યારપછી, એક વિસ્તૃત ચુકાદા દ્વારા, આ કોર્ટે અપીલ ફોમ ઓર્ડર બરતરફ કરી હતી અને આ કોર્ટના તારણોને સ્પેશિયલ લીવ ટુ અપીલ નં. ૩૨૨૧૮/૨૦૧૦ દાખલ કરીને સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યા હતા જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે એસએલપી બરતરફ કરી છે. આમ, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે હાલના કેસમાં, તે સંપૂર્ણપણે દીવાની તકરાર છે, જેને ગુનાહિત સ્વરૂપનો રંગ આપવામાં આવ્યો છે અને તેથી, વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. રદબાતલ અને રદ થવાપાત્ર છે.

૧૨. મેં સંબંધિત પક્ષકારો તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી દલીલો પર વિચારણા કરી છે. મેં તપાસના કાગળો અને વિદ્વાન વકીલો દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલા દસ્તાવેજોનું પણ અવલોકન કર્યું છે.

૧૩. સામાવાળા નં. ૨-પ્રથમ ખાતમીદારે આઈપીસી ની કલમો ૪૦૬, ૪૨૦, ૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧ અને ૧૨૦-બી હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે સી.આર. નં. આઈ-૨૯/૨૦૧૭ વાળી વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. નોંધાવી છે. એફ.આઈ.આર. ની વિગતો દર્શાવે છે કે તેમણે એવો આક્ષેપ કર્યો છે કે સર્વે નં. ૮૫, ૮૮ અને ૮૯ વાળી જમીનના માલિકો ૧. શાંતાબેન પરશોત્તમભાઈ પટેલ, ૨. અંબાલાલ પટેલ અને ૩. ગોવર્ધન પટેલે પાવર ઓફ એટર્ની કરીને આરોપી નં. ૧૦ એક શ્રી વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલને ડેવલપમેન્ટ માટે આપી હતી અને તેના આધારે જમીનનું ૧૪૩ પ્લોટોમાં વિભાજન કરવામાં આવ્યું હતું અને વર્ષ ૧૯૯૬ માં આવા પ્લોટોનું બુકિંગ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. એવો આક્ષેપ છે કે તે સમયે એવી ખાતરી આપવામાં આવી હતી કે પ્લોટોને બિનખેતી (એનએ) જમીનમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવશે અને ચેક મારફતે રૂ. ૧,૮૮,૨૫૦/- ની રકમ અને રોકડા રૂ. ૫,૨૫,૦૦૦/- ચૂકવવામાં આવ્યા હતા અને તેથી, શ્રી વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ (એ-૧૦) દ્વારા બાનાખત અને કબજા પાવતી આપવામાં આવ્યા હતા. એવો વધુ આક્ષેપ છે કે વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ (એ-૧૦) એ પાવર ઓફ એટર્નીના આધારે, તારીખ ૨૧.૦૩.૨૦૦૩ ના રોજ સર્વે નં. ૮૯ ની ૫૦૧૯ ચોરસ મીટર જમીન પૂનાબેન હિતેશભાઈ બગેડાઈને આપી હતી અને તેથી, ૭૯૮૪૭

ચોરસ મીટર જમીન બાકી રહી હતી. વધુમાં એવું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે કે ત્યારપછી વર્ષ ૨૦૦૫ માં, વિશ્વબંધુ ડાહ્યાભાઈ પટેલ (એ-૧૦) એ તારીખ ૧૬.૦૧.૨૦૦૫ ના રોજ મહેશભાઈ ફકીરચંદ મહેતા સાથે કરાર કર્યો હતો જેમાં એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્લોટ ધારકોને મુક્ત કરવાની જવાબદારી વિશ્વબંધુ પટેલની રહેશે. ત્યારપછી, મહેશ મહેતા અને તેમના કુટુંબના સભ્યોએ જુદી જુદી ટકાવારી નક્કી કરીને ૮૪૮૯૩ ચોરસ મીટર પૈકી ૭૦% જમીન વેચી દીધી હતી, અને બાકીની જમીન વિશ્વબંધુ દ્વારા તારીખ ૧૬.૧૦.૨૦૦૬ ના રોજ રજિસ્ટર્ડ કરારથી વેચવામાં આવી હતી.

૧૪. ત્યારપછી, તારીખ ૩૦.૧૦.૨૦૦૬ ના રોજ વિશ્વબંધુ (એ-૧૦) અને હાલના અરજદારો વચ્ચે એક એમઓયુ અને તારીખ ૨૮.૦૪.૨૦૦૭ ના રોજ કરાર કરવામાં આવ્યો હતો કે જેન વાટિકા સ્કીમના સભ્યોને તેમનું વળતર ચૂકવીને મુક્ત કરવામાં આવશે. તેની જવાબદારી વિશ્વબંધુની રહેશે, અને જો તેઓ તેમ કરવામાં નિષ્ફળ જશે, તો અરજદારોએ વળતર ચૂકવીને અથવા નવી સ્કીમમાં તેમને પ્લોટ ફાળવીને તેમને મુક્ત કરવા પડશે. ત્યારપછી, તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૦૭ ના રોજ રજિસ્ટર્ડ વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા વિશ્વબંધુ (એ-૧૦) દ્વારા જમીનની ૩૦% ભાગીદારી અરજદારોના નામે કરવામાં આવી હતી. આમ, એવો આક્ષેપ છે કે સભ્યોને પ્લોટના એનએ અને એનઓસીના આખરી દસ્તાવેજો આપવામાં આવશે તેવું વચન આપવામાં આવ્યું હોવા છતાં, તમામ આરોપીઓએ એકબીજા સાથે મેળાપીપણું કરીને વિશ્વબંધુ (એ-૧૦) સાથે

બાનાખત કર્યું છે. આવો ઉલ્લેખ કર્યા પછી, એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે અરજદારોએ અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરીને અને મહત્વપૂર્ણ હકીકતો છુપાવીને ગાંધીનગર કોર્ટમાંથી સમગ્ર જમીન પર મનાઈહુકમ મેળવી લીધો છે.

૧૫. ફોજદારી તેમજ દીવાની ઉપરોક્ત કાર્યવાહીની સમગ્ર પરિસ્થિતિ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે કોઈને કોઈ પ્લોટ ધારકો દ્વારા અરજદારોને ફોજદારી અને દીવાની કાર્યવાહીમાં સંડોવી દેવા માટે સંકલિત પ્રયાસો કરવામાં આવી રહ્યા છે. સમગ્ર એફ.આઈ.આર. નો આધાર ફરિયાદીની એ ફરિયાદ પર રહેલો છે કે અરજદારોએ અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરીને અને મહત્વપૂર્ણ હકીકતો છુપાવીને સિવિલ કોર્ટ, ગાંધીનગર સમક્ષ દાખલ કરાયેલ કાર્યવાહીમાં સ્ટે મેળવી લીધો છે. એફ.આઈ.આર. માં વ્યક્ત કરાયેલ વધારાની ફરિયાદ એ છે કે અરજદારોએ મૂળ પાવર ઓફ એટર્ની વિશ્વબંધુ (એ-૧૦), જેમના સાથે સમગ્ર વ્યવહાર થયો હતો, તેમની સાથે કરારો/એમઓયુ કર્યા છે. સમગ્ર એફ.આઈ.આર. માં એવો સહેજ પણ ઉલ્લેખ નથી કે સામાવાળા નં. ૨ અથવા પ્લોટ ધારકોએ અરજદારોને કોઈ નાણાં ચૂકવ્યા હોય.

૧૬. શરૂઆતમાં જ, હું આઈપીસી ની કલમ ૪૬૭ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર બનાવટના ગુના અંગે વિચારણા કરી શકું છું. મોહમ્મદ ઇબ્રાહીમ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે કલમ ૪૬૪ અને ૪૬૭ ની જોગવાઈઓની ચકાસણી કરતી વખતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

“૯. આ બે કલમોમાં વપરાયેલ "બનાવટ" શબ્દ નીચે મુજબની કલમ "૪૬૩ માં વ્યાખ્યાયિત થયેલ છે. જે કોઈ જાહેર જનતાને કે કોઈ વ્યક્તિને નુકસાન કે હાનિ પહોંચાડવાના ઇરાદાથી, અથવા કોઈ દાવા કે માલિકી હક્કનું સમર્થન કરવાના, અથવા કોઈ વ્યક્તિ પોતાની મિલકત જતી કરે તેવું કરવાના, અથવા કોઈ સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત કરારમાં પ્રવેશવાના ઇરાદાથી, અથવા કપટ કરવાના ઇરાદાથી કે કપટ થઈ શકે તે માટે કોઈ ખોટો દસ્તાવેજ બનાવે છે, તે બનાવટ કરે છે. "ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવો" વ્યાખ્યાયિત કરતી કલમ ૪૬૪ નીચે મુજબ ઉદ્ભૂત છે :

"૪૬૪. ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવો.--કોઈ વ્યક્તિ ખોટો દસ્તાવેજ અથવા ખોટો ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ બનાવે છે તેમ ત્યારે કહેવાય---

પ્રથમ.--જે કોઈ અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક -
(એ) કોઈ દસ્તાવેજ અથવા દસ્તાવેજનો ભાગ બનાવે, તેના પર સહી કરે, મહોર મારે અથવા તેનો અમલ કરે;
(બી) કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ અથવા કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડનો ભાગ બનાવે અથવા ટ્રાન્સમિટ કરે;
(સી) કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ પર કોઈ ડિજિટલ સહી જોડે;
(ડી) એવા ઇરાદાથી કોઈ દસ્તાવેજનો અમલ અથવા ડિજિટલ સહીની અધિકૃતતા દર્શાવતું કોઈ નિશાન બનાવે, કે જેથી એવું મનાવવામાં આવે

કે આપો દસ્તાવેજ અથવા દસ્તાવેજનો ભાગ, ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ અથવા ડિજિટલ સહી એવી વ્યક્તિ દ્વારા અથવા એવી વ્યક્તિની સત્તાથી બનાવવામાં આવી હતી, સહી કરવામાં આવી હતી, મહોર મારવામાં આવી હતી, અમલ કરવામાં આવ્યો હતો, ટ્રાન્સમિટ કરવામાં આવી હતી અથવા જોડવામાં આવી હતી કે જેના દ્વારા અથવા જેની સત્તાથી તે બનાવવામાં આવી ન હતી, સહી કરવામાં આવી ન હતી, મહોર મારવામાં આવી ન હતી, અમલ કરવામાં આવ્યો ન હતો અથવા જોડવામાં આવી ન હતી તેવું તે જાણતો હોય; અથવા

બીજું.--જે કોઈ, કાયદેસરની સત્તા વિના, અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક, રદ કરીને અથવા અન્યથા, કોઈ દસ્તાવેજ અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ પોતાની જાતે અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા બનાવવામાં આવ્યા, અમલ કરવામાં આવ્યા અથવા ડિજિટલ સહી જોડવામાં આવ્યા પછી તેના કોઈપણ મહત્વપૂર્ણ ભાગમાં ફેરફાર કરે છે, પછી ભલે આવા ફેરફાર સમયે તેવી વ્યક્તિ જીવિત હોય કે મૃત્યુ પામી હોય; અથવા

ત્રીજું.--જે કોઈ વ્યક્તિ અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક કોઈ વ્યક્તિ પાસે દસ્તાવેજ અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ પર સહી કરાવે, મહોર મરાવે, તેનો અમલ કરાવે અથવા તેમાં ફેરફાર કરાવે અથવા કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ પર તેની ડિજિટલ સહી જોડાવે, એ જાણીને કે તેવી વ્યક્તિ માનસિક

અસ્વસ્થતા અથવા નશાના કારણે સક્ષમ નથી, અથવા તેની સાથે કરવામાં આવેલી છેતરપિંડીના કારણે, તે દસ્તાવેજ અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડની વિગતો અથવા ફેરફારનું સ્વરૂપ જાણતી નથી.

સ્પષ્ટીકરણ ૧ - માણસની પોતાના નામે સહી પણ બનાવટ સમાન બની શકે છે.

સ્પષ્ટીકરણ ૨ - કાલ્પનિક વ્યક્તિના નામે ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવો, એવા ઇરાદાથી કે એવું મનાવવામાં આવે કે દસ્તાવેજ વાસ્તવિક વ્યક્તિ દ્વારા બનાવવામાં આવ્યો હતો, અથવા મૃત્યુ પામેલ વ્યક્તિના નામે, એવા ઇરાદાથી કે એવું મનાવવામાં આવે કે દસ્તાવેજ તે વ્યક્તિ દ્વારા તેના જીવનકાળ દરમિયાન બનાવવામાં આવ્યો હતો, તે બનાવટ સમાન બની શકે છે.

[નોંધ: 'ડિજિટલ સહી' શબ્દો જ્યાં પણ આવે છે ત્યાં ૨૦૦૯ ના સુધારા અધિનિયમ ૧૦ દ્વારા 'ઇલેક્ટ્રોનિક સહી' શબ્દો મૂકવામાં આવ્યા હતા]."

કલમો ૪૬૭ અને ૪૭૧ હેઠળના ગુના માટે પૂર્વશરત એ બનાવટ છે. બનાવટ માટેની પૂર્વશરત એ ખોટો દસ્તાવેજ (અથવા ખોટો ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ અથવા તેનો ભાગ) બનાવવો તે છે. આ કેસ કોઈ ખોટા ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ સંબંધિત નથી. તેથી, પ્રશ્ન એ છે કે શું પ્રથમ આરોપીએ, કોઈ

મિલકત વેચવાનો ઉપક્રમ કરતા બે વેચાણ દસ્તાવેજોનો અમલ અને નોંધણી કરીને (ભલે એવું માની લેવામાં આવે કે તે તેની માલિકીની ન હતી), અન્ય આરોપીઓ સાથે મેળાપીપણું કરીને ખોટા દસ્તાવેજો બનાવ્યા અને તેનો અમલ કર્યો તેમ કહી શકાય.

૧૦. દંડ સંહિતાની કલમ ૪૬૪ નું વિશ્લેષણ દર્શાવે છે કે તે ખોટા દસ્તાવેજોને ત્રણ શ્રેણીઓમાં વિભાજિત કરે છે:

૧૦.૧) પહેલી શ્રેણી એ છે કે જ્યાં કોઈ વ્યક્તિ અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક એવા ઇરાદાથી કોઈ દસ્તાવેજ બનાવે છે અથવા તેનો અમલ કરે છે કે જેથી એવું મનાવવામાં આવે કે આવો દસ્તાવેજ અન્ય કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિની સત્તાથી બનાવવામાં આવ્યો હતો અથવા તેનો અમલ કરવામાં આવ્યો હતો, કે જેના દ્વારા અથવા જેની સત્તાથી તે બનાવવામાં આવ્યો ન હતો અથવા અમલ કરવામાં આવ્યો ન હતો તેવું તે જાણતો હોય.

૧૦.૨) બીજી શ્રેણી એ છે કે જ્યાં કોઈ વ્યક્તિ અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક, રદ કરીને અથવા અન્યથા, કાયદેસરની સત્તા વિના, પોતાની જાતે અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા દસ્તાવેજ બનાવવામાં આવ્યા અથવા અમલ કરવામાં આવ્યા પછી તેના કોઈપણ મહત્વપૂર્ણ ભાગમાં ફેરફાર કરે છે.

૧૦.૩) ત્રીજી શ્રેણી એ છે કે જ્યાં કોઈ વ્યક્તિ અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક કોઈ વ્યક્તિ પાસે કોઈ દસ્તાવેજ પર સહી કરાવે, અમલ કરાવે અથવા તેમાં ફેરફાર કરાવે, એ જાણીને કે તેવી વ્યક્તિ (એ) માનસિક અસ્વસ્થતા; અથવા (બી) નશો; અથવા (સી) તેની સાથે આચરવામાં આવેલી છેતરપિંડીના કારણે, દસ્તાવેજની વિગતો અથવા ફેરફારનું સ્વરૂપ જાણી શકે તેમ ન હતી.

૧૧. ટૂંકમાં, કોઈ વ્યક્તિએ 'ખોટો દસ્તાવેજ' બનાવ્યો છે તેમ કહેવાય, જો (૧) તેણે કોઈ અન્ય વ્યક્તિ હોવાનો અથવા અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા અધિકૃત હોવાનો દાવો કરીને દસ્તાવેજ બનાવ્યો હોય અથવા તેનો અમલ કર્યો હોય; અથવા (૨) તેણે કોઈ દસ્તાવેજમાં ફેરફાર કે છેડછાડ કરી હોય; અથવા (૩) તેણે છેતરપિંડી આચરીને, અથવા પોતાના હોશમાં ન હોય તેવી વ્યક્તિ પાસેથી દસ્તાવેજ મેળવ્યો હોય.

૧૨. પ્રથમ અપીલકર્તા દ્વારા અમલમાં મુકાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજો સ્પષ્ટપણે અને દેખીતી રીતે 'ખોટા દસ્તાવેજો' ની બીજી અને ત્રીજી શ્રેણી હેઠળ આવતા નથી. તેથી હવે એ જોવાનું રહે છે કે શું ફરિયાદીનો એ દાવો કે જમીન સાથે કોઈ સંબંધ ન ધરાવતા પ્રથમ આરોપી દ્વારા વેચાણ દસ્તાવેજોનો અમલ કરવો તે ફરિયાદીની જમીનનો કબજો મેળવવાના ઈરાદાથી દસ્તાવેજોની બનાવટ કરવા સમાન છે (અને આરોપી નં. ૨ થી

પ ખરીદનાર, સાક્ષી, લહિયા અને સ્ટેમ્પ વેન્ડર તરીકે સદર વેચાણ દસ્તાવેજોના અમલ અને નોંધણીમાં પ્રથમ આરોપી સાથે મળેલા હતા) તે બાબત આ કેસને પ્રથમ શ્રેણી હેઠળ લાવશે. જે મિલકતનું હસ્તાંતરણ કરવામાં આવ્યું છે તે પોતાની મિલકત હોવાનો દાવો કરીને વેચાણ દસ્તાવેજનો અમલ કરતી વ્યક્તિ અને માલિક હોવાનો ઢોંગ કરીને અથવા માલિક પતી દસ્તાવેજનો અમલ કરવા માટે માલિક દ્વારા અધિકૃત કે સક્ષમ હોવાનો ખોટો દાવો કરીને વેચાણ દસ્તાવેજનો અમલ કરતી વ્યક્તિ વચ્ચે મૂળભૂત તફાવત છે. જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ કોઈ મિલકત પોતાની હોવાનું વર્ણવીને તેનું હસ્તાંતરણ કરતો દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકે છે, ત્યારે બે શક્યતાઓ રહેલી છે. પ્રથમ એ છે કે તે શુદ્ધબુદ્ધિથી એવું માને છે કે તે મિલકત વાસ્તવમાં તેની માલિકીની છે. બીજી એ છે કે તે મિલકત પોતાની નથી તેવું જાણતો હોવા છતાં તે અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક પોતાની હોવાનો દાવો કરતો હોઈ શકે છે. પરંતુ 'ખોટા દસ્તાવેજો' ની પ્રથમ શ્રેણી હેઠળ આવવા માટે, કોઈ દસ્તાવેજ અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક બનાવવામાં આવ્યો હોય કે તેનો અમલ કરવામાં આવ્યો હોય તેટલું પૂરતું નથી. વધુ એક આવશ્યકતા એ છે કે તે એવા ઇરાદા સાથે બનાવવામાં આવ્યો હોવો જોઈએ કે જેથી એવું મનાવવામાં આવે કે આવો દસ્તાવેજ એવી વ્યક્તિ દ્વારા અથવા એવી વ્યક્તિની સત્તાથી બનાવવામાં આવ્યો હતો અથવા અમલમાં મુકાયો હતો, કે જેના દ્વારા અથવા જેની સત્તાથી તે બનાવવામાં આવ્યો ન હતો

અથવા અમલમાં મુકાયો ન હતો તેવું તે જાણતો હોય. જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ પોતાની ન હોય તેવી મિલકતનો દાવો કરીને દસ્તાવેજનો અમલ કરે છે, ત્યારે તે પોતે કોઈ અન્ય વ્યક્તિ હોવાનો દાવો કરતો નથી કે તે કોઈ અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા અધિકૃત હોવાનો દાવો પણ કરતો નથી. તેથી, આવા દસ્તાવેજનો અમલ કરવો (જેનો તે માલિક નથી તેવી કોઈ મિલકતનું હસ્તાંતરણ કરવાનો ઉપક્રમ દર્શાવતો) તે સંહિતાની કલમ ૪૬૪ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ ખોટા દસ્તાવેજનો અમલ નથી. જો જેનો અમલ કરવામાં આવ્યો છે તે ખોટો દસ્તાવેજ ન હોય, તો કોઈ બનાવટ નથી. જો કોઈ બનાવટ ન હોય, તો સંહિતાની કલમ ૪૬૭ કે કલમ ૪૭૧ બંનેમાંથી કોઈ આકર્ષાતી નથી. કલમ ૪૨૦ આઈપીસી.”

૧૭. આમ, સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા પ્રતિપાદિત કાયદા મુજબ, મૂળ જમીન માલિકો અને તેમના પાવર ઓફ એટર્ની વિશ્વબંધુ પટેલ (એ-૧૦) સાથે પ્લોટ સંબંધિત કરારો/એમઓયુ કરીને અરજદારો દ્વારા કોઈ ગુનો આચરવામાં આવ્યો છે તેમ કહી શકાય નહીં. વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. કોઈપણ દસ્તાવેજની બનાવટના પાસા પર સંપૂર્ણપણે મૌન છે. વિશ્વબંધુ (એ-૧૦) અને અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવેલ કરાર/એમઓયુ વિધિવત રીતે નોંધાયેલ છે અને મૂળ માલિકો પણ તેમાં પક્ષકાર છે. સામાવાળા નં. ૨ એ એવો આક્ષેપ કર્યો નથી કે વિશ્વબંધુ અને અરજદારો વચ્ચે થયેલા દસ્તાવેજો ખોટા અને બનાવટી છે. તમામ આક્ષેપો જમીન માલિકોના મૂળ પાવર ઓફ એટર્ની હોલ્ડર એવા વિશ્વબંધુ

પટેલની આસપાસ ફરે છે. તમામ દસ્તાવેજો સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૩૨૩/૨૦૦૮ ની ચકાસણીનો વિષય છે. ઉપરોક્ત દસ્તાવેજોની ચકાસણી કર્યા પછી, સિવિલ કોર્ટે તારીખ ૧૫.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ હાલના અરજદારોની તરફેણમાં વચગાળાનો મનાઈદુકમ પસાર કર્યો હતો, જેને પ્લોટ ધારકો દ્વારા અપીલ ફોમ ઓર્ડર નં. ૧૯૦/૨૦૦૯ અને સંલગ્ન બાબતો દાખલ કરીને આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો. તારીખ ૧૬.૦૯.૨૦૧૦ ના વિસ્તૃત ચુકાદા દ્વારા, આ કોર્ટે એવું ઠરાવીને અપીલ ફોમ ઓર્ડર નામંજૂર કરી હતી કે દાવો વાળી જમીન હાલના અરજદારોના કબજામાં છે. અદાલતે એફ.આઈ.આર. માં વર્ણવેલ દસ્તાવેજો તેમજ ઉપર દર્શાવેલ વિવિધ અન્ય દસ્તાવેજોની સત્યાર્થતાની ચકાસણી કરી છે. ઉપરોક્ત દુકમ સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૧૬.૧૧.૨૦૧૦ ના દુકમથી બહાલ રાખવામાં આવ્યો છે. આમ, **મોહમ્મદ ઇબ્રાહીમ (ઉપર મુજબ)** ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા પ્રતિપાદિત કાયદા મુજબ, વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. માં દર્શાવેલ આક્ષેપોથી, “બનાવટ” ની વ્યાખ્યા આપતી આઈપીસી ની કલમ ૪૬૩, જે નીચે મુજબ વંચાય છે, તેના તત્વો સાબિત થતા નથી:

“૪૬૩ બનાવટ:-- જે કોઈ જાહેર જનતાને કે કોઈ વ્યક્તિને નુકસાન કે હાનિ પહોંચાડવાના, અથવા કોઈ દાવા કે માલિકી હક્કનું સમર્થન કરવાના, અથવા કોઈ વ્યક્તિ પોતાની મિલકત જતી કરે તેવું કરવાના અથવા કોઈ સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત કરારમાં પ્રવેશવાના ઇરાદાથી, અથવા કપટ કરવાના ઇરાદાથી કે કપટ થઈ શકે તે માટે કોઈ ખોટો દસ્તાવેજ અથવા

ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ, દસ્તાવેજ કે ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડનો ભાગ બનાવે છે, તે બનાવટ કરે છે”

સામાવાળા નં. ૨ એ એવો આક્ષેપ કર્યો છે કે હાલના અરજદારોએ સિવિલ કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરીને સમગ્ર જમીન સામે સ્ટે મેળવી લીધો છે. સામાવાળા નં. ૨ પાસે સિવિલ કોર્ટનો આશરો લેવાનો ઉપાય ઉપલબ્ધ છે અથવા દીવાની કાર્યવાહી દાખલ કરીને મનાઈદુકમને પડકારી શકે છે.

૧૮. વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. એવું દર્શાવતી નથી કે “ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવો” વ્યાખ્યાયિત કરતી આઈપીસી ની કલમ ૪૬૪ ના તત્વો સંતોષાતા હોય. સામાવાળા નં. ૨ એ હાલના અરજદારો વિરુદ્ધ ગુનાહિત વિશ્વાસઘાતનો પણ આક્ષેપ કર્યો છે. તેને વ્યાખ્યાયિત કરતી કલમ ૪૦૫ નીચે મુજબ ઉદ્ભૂત કરવામાં આવી છે:

૪૦૫. ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત. — જે કોઈ વ્યક્તિને કોઈપણ રીતે મિલકત સોંપવામાં આવી હોય, અથવા મિલકત પર કોઈપણ આધિપત્ય સોંપવામાં આવ્યું હોય, તે અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ઉચાપત કરે અથવા પોતાના ઉપયોગમાં ફેરવી દે, અથવા આવો વિશ્વાસ કેવી રીતે અદા કરવો તે નિર્ધારિત કરતા કાયદાના કોઈપણ નિર્દેશનું અથવા તેણે આવા વિશ્વાસના નિર્વહન અંગે કરેલા કોઈપણ સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત કાયદેસરના કારણનું ઉદ્દંધન કરીને તે મિલકતનો અપ્રમાણિકપણે ઉપયોગ કે નિકાલ

કરે, અથવા જાણીજોઈને અન્ય કોઈ વ્યક્તિને તેમ કરવા દે, તે “ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત” કરે છે.

આ કોર્ટની સમક્ષ બેંચે પ્રકાશ રામચંદ્ર બારોટ અને અન્ય વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય, ૨૦૧૧ (૩) જી.એલ.એચ. ૨૧૧ ના કેસમાં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

“૨૪. ફરિયાદમાંના આક્ષેપો આઈપીસી ની કલમ ૪૦૫ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ 'ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત' નો કેસ બનાવે છે કે કેમ તે બાબત હું હવે વિચારી શકું છું. સદર કલમ નીચે મુજબ વંચાય છે:

“૪૦૫. ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત:-- જે કોઈ વ્યક્તિને કોઈપણ રીતે મિલકત સોંપવામાં આવી હોય, અથવા મિલકત પર કોઈપણ આધિપત્ય સોંપવામાં આવ્યું હોય, તે અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ઉચાપત કરે અથવા પોતાના ઉપયોગમાં ફેરવી દે, અથવા આવો વિશ્વાસ કેવી રીતે અદા કરવો તે નિર્ધારિત કરતા કાયદાના કોઈપણ નિર્દેશનું અથવા તેણે આવા વિશ્વાસના નિર્વહન અંગે કરેલા કોઈપણ સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત કાયદેસરના કરારનું ઉલ્લંઘન કરીને તે મિલકતનો અપ્રમાણિકપણે ઉપયોગ કે નિકાલ કરે, અથવા જાણીજોઈને અન્ય કોઈ વ્યક્તિને તેમ કરવા દે, તે 'ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત' કરે છે.

સદર કલમ અનુસાર, 'ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત' માં નીચેના તત્વોનો

“(એ) વ્યક્તિને મિલકત સોંપવામાં આવી હોવી જોઈએ, અથવા મિલકત પર આધિપત્ય સોંપવામાં આવ્યું હોવું જોઈએ; (બી) તે વ્યક્તિએ અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ઉચાપત કર્યો હોવો જોઈએ અથવા તેને પોતાના ઉપયોગમાં ફેરવી દીધી હોવી જોઈએ, અથવા અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ઉપયોગ કે નિકાલ કર્યો હોવો જોઈએ અથવા જાણીજોઈને અન્ય કોઈ વ્યક્તિને તેમ કરવા દીધું હોવું જોઈએ; અને

(સી) આવી ઉચાપત, રૂપાંતરણ, ઉપયોગ અથવા નિકાલ એવો વિશ્વાસ કેવી રીતે અદા કરવો તે નિર્ધારિત કરતા કાયદાના કોઈપણ નિર્દેશનું, અથવા તે વ્યક્તિએ આવા વિશ્વાસના નિર્વહન અંગે કરેલા કોઈપણ કાયદેસરના કરારનું ઉલ્લંઘન કરતો હોવો જોઈએ.”

એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે મિલકતની સોંપણી અથવા મિલકત પરના આધિપત્યનો કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી કારણ કે પ્રથમ બાતમીદાર દ્વારા આરોપીને પ્રશ્નવાળી જમીન સોંપવામાં આવી ન હતી. હાલના કેસમાં તમામ વ્યવહારો વિશ્વબંધુ પટેલ (એ-૧૦) સાથે થયા છે, જેમણે બાનાખત કરી આપ્યું છે અને સામાવાળા નં. ૨ અને પ્લોટ ધારકોને કબજા પાવતી સોંપી છે. છેતરપિંડીના ગુના અંગે, વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. માં મૂકવામાં આવેલા આક્ષેપોને ધ્યાને લેતાં, આઈપીસી ની કલમ ૪૧૫ ના તત્વો પણ સંતોષાતા નથી. 'છેતરપિંડી' ને

વ્યાખ્યાયિત કરતી આઈપીસી ની કલમ ૪૧૫ નીચે મુજબ સમાવિષ્ટ કરવામાં આવી છે:--

“૪૧૫. છેતરપિંડી. - જે કોઈ વ્યક્તિ, કોઈપણ વ્યક્તિ સાથે કપટ કરીને, કપટનો ભોગ બનેલ વ્યક્તિને કોઈપણ વ્યક્તિને કોઈપણ મિલકત સોંપવા માટે, અથવા કોઈપણ વ્યક્તિ કોઈપણ મિલકત પોતાની પાસે રાખી શકે તે માટે સંમતિ આપવા માટે અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક પ્રેરિત કરે છે, અથવા તેવી છેતરાયેલી વ્યક્તિ જો તેની સાથે કપટ કરવામાં ન આવ્યું હોત તો જે ન કરત તેવું કંઈક કરવા અથવા કરવાથી દૂર રહેવા માટે તેને ઇરાદાપૂર્વક પ્રેરિત કરે છે, અને જે કૃત્ય અથવા ભૂલના કારણે તે વ્યક્તિને શરીર, મન, પ્રતિષ્ઠા અથવા મિલકતમાં નુકસાન અથવા હાનિ થાય છે અથવા થવાની સંભાવના છે, તે “છેતરપિંડી” કરે છે તેમ કહેવાય.

સ્પષ્ટીકરણ. — હકીકતોને અપ્રમાણિકપણે છુપાવવી એ આ કલમના અર્થમાં કપટ છે.”

૧૯. આમ, આઈપીસી ની કલમ ૪૧૫ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ છેતરપિંડીના તત્વોને સંતોષવા માટેનું આવશ્યક લક્ષણ એ છે કે કરાર અથવા વચન આપતી વખતે મિલકત પોતાની પાસે રાખવાનો અથવા છેતરાયેલી વ્યક્તિ અન્યથા જે ન કરત તેવું કંઈક કરવા માટે તેને પ્રેરિત કરવાનો કપટપૂર્ણ અથવા અપ્રમાણિક ઇરાદો હોવો જોઈએ. અપ્રમાણિક ઇરાદાના અભાવે વચનનું પાલન

કરવામાં નિષ્ફળતા એ છેતરપિંડીના ગુનાને સંતોષી શકે નહીં. હાલના કેસમાં ફરિયાદીના કેસ મુજબ વર્ષ ૧૯૯૬ માં પાવર ઓફ એટર્ની હોલ્ડર વિશ્વબંધુ દ્વારા સ્કીમ શરૂ કરવામાં આવી હતી, અને અરજદારોએ ત્યારબાદ વર્ષ ૨૦૦૬ માં તેમની સાથે એમઓયુ/કરારો કર્યા હતા. ઉપરોક્ત દીવાની દાવાઓમાં એમઓયુ/કરારો ચકાસણીનો વિષય છે જ્યાં પ્લોટ ધારકો પણ પક્ષકારો છે. સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળની હાલની કાર્યવાહીમાં બંને પક્ષો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ એમઓયુ/કરારોની કાયદેસરતા આ કોર્ટ ચકાસી શકે નહીં. આમ, એફ.આઈ.આર. માં કરવામાં આવેલા આક્ષેપો, જો તેને પ્રથમદર્શનીય રીતે સાચા માની લેવામાં આવે અને સંપૂર્ણપણે સ્વીકારી લેવામાં આવે તો પણ અરજદારો વિરુદ્ધ પ્રથમદર્શનીય રીતે કોઈ ગુનો બનતો નથી કે કોઈ કેસ બનતો નથી. માત્ર અરજદારોએ મૂળ પ્લોટ ધારકો અને તેમના પાવર ઓફ એટર્ની વિશ્વબંધુ પટેલ (એ-૧૦) સાથે વિવિધ કરારો કર્યા છે એટલા માત્રથી, તે કોઈ ફોજદારી જવાબદારીમાં પરિણમશે નહીં. ઉપરોક્ત હકીકતોને ધ્યાને લેતાં સામાવાળા નં. ૨ તરફેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓ તેમના બચાવમાં આવશે નહીં, કારણ કે ઉપરોક્ત અવલોકનો દર્શાવે છે કે એફ.આઈ.આર. માં આક્ષેપ કરાયેલ કોઈપણ ગુનો અરજદારો વિરુદ્ધ સાબિત થતો નથી.

૨૦. એવું જણાય છે કે તકરાર દીવાની સ્વરૂપની હોવા છતાં ફરિયાદી બદલરાદા સાથે અરજદારોને ફોજદારી કાર્યવાહીમાં સંડોવી દેવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. શરૂઆતમાં, સામાવાળા નં. ૨ એ એલસીબી પોલીસ સ્ટેશન, ગાંધીનગર ખાતે

ફરિયાદ દાખલ કરી હતી, તેની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને પીઆઈ, અડાલજ પોલીસ સ્ટેશને તારીખ ૧૬.૦૮.૨૦૧૧ ના રોજ એવું જણાવીને કલોઝર રિપોર્ટ રજૂ કર્યો હતો કે તે દીવાની તકરાર જેવું જણાય છે. ત્યારપછી, સદર સ્કીમના અન્ય એક સભ્ય એટલે કે શ્રી કિશોર બાબુભાઈ વસોયાએ સમાન હકીકતો અને સમાન આક્ષેપો સાથે જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ, ગાંધીનગરની કોર્ટ સમક્ષ ફરિયાદ દાખલ કરી હતી, જે ક્રિમિનલ કેસ નં. ૫૭/૨૦૦૮ તરીકે નોંધાઈ હતી. તમામ પાસાંઓ પર વિચારણા કર્યા પછી, તારીખ ૨૨.૦૫.૨૦૦૮ ના હુકમ દ્વારા તે બરતરફ કરવામાં આવી હતી. સર્વોચ્ચ અદાલતે અસંખ્ય કેસોમાં મૂળભૂત અને સંપૂર્ણપણે દીવાની સ્વરૂપની બાબતોને ફોજદારી ગુનાનો સ્વાંગ રચવાના ફરિયાદીના પ્રયાસની વૃત્તિને વખોડી કાઢી છે, જે દેખીતી રીતે આરોપી પર દબાણ લાવવા અથવા આરોપીને હેરાન કરવા માટે કરવામાં આવે છે. આ આવા દુરુપયોગનો એક ઉત્તમ કેસ છે. આરોપીઓ પર સમાધાન કરવા માટે દબાણ લાવવાના હેતુથી ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે અને બદલ્લરાદા સાથે છૂપા હેતુથી દાખલ કરવામાં આવી છે. ઉપર નોંધ્યા મુજબની સ્પષ્ટ હકીકતોને ધ્યાને લેતાં, અરજદારોને ફોજદારી કાર્યવાહીમાં વધુ ફસાવવા દઈ શકાય નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે તપાસમાં પણ એવું બહાર આવ્યું છે કે ફરિયાદી કે પ્લોટ ધારકોએ પ્લોટ સંબંધે હાલના અરજદારોને કોઈ નાણાં આપ્યા નથી.

૨૧. હકીકતો અને કાયદાના ઉપરોક્ત વિશ્લેષણના આધારે, આ કોર્ટનો સુવિચારિત અભિપ્રાય છે કે અરજદારો એ સાબિત કરવામાં સફળ રહ્યા છે કે તેમની સામે દાખલ કરવામાં આવેલ ફોજદારી કાર્યવાહી ટકી શકે તેમ નથી, અને ગાંધીનગર જિલ્લાના ઇન્ફો-સિટી પોલીસ સ્ટેશન ખાતે નોંધાયેલ સી.આર. નં. આઈ-૨૯/૨૦૧૭ વાળી વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. અને ત્યારપછીની કાર્યવાહીમાં સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળની અંતર્ગત સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને હસ્તક્ષેપ કરવો જરૂરી બને છે. તેના અનુસંધાને, વાદગ્રસ્ત એફ.આઈ.આર. અને ત્યારપછીની કાર્યવાહી રદ કરવામાં આવે છે.

મુખ્ય બાબતમાં આપવામાં આવેલ ચુકાદા અને હુકમને ધ્યાને લેતાં, ક્રિમિનલ મિસ. અપ્લિકેશન (સ્ટે રદ કરવા માટે) નં. ૧/૨૦૧૯ અને ક્રિમિનલ મિસ. અપ્લિકેશન (વહેલી સુનાવણીની તારીખ નક્કી કરવા માટે) નં. ૨/૨૦૧૯ ટકી શકતી નથી અને તેનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

સહી/-

(એ.એસ. સુપેહિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા

ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.